

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en analyse, der skal danne grundlag for at træffe beslutning om at etablere en Uddannelsesinstitution i Ilulissat med fokus på uddannelser inden for turismeområdet. Uddannelsesinstitutionen skal som minimum indeholde uddannelserne til Serviceøkonom, Arktisk Turistguide og Adventure Guide. Analysen skal omdeles til Inatsisartut inden EM 2023.

Fremsat af Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen [senest] bestået af:

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen d. 15. november under EM2022 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Nærværende forslag pålægger Naalakkersuisut. at udarbejde en analyse, der skal danne grundlag for at træffe beslutning om, at etablere en uddannelsesinstitution i Ilulissat med fokus på uddannelser inden for turismeområdet. Dette fordi Ilulissat er en meget populær turistby, og at der derfor kunne opstå en synergieffekt ved at oprette en turismeuddannelse i netop denne by. Dette kunne for eksempel være, at andelen af herboende borgere, der arbejder inden for den voksende turismesektor, øges.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under forslagets førstebehandling fremlagde Naalakkersuisut ændringsforslag med følgende ordlyd:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en analyse af muligheden for at etablere en uddannelsesinstitution i Ilulissat med fokus på uddannelser inden for turisme. Uddannelsesinstitutionen skal som minimum udbyde uddannelserne til Serviceøkonom, Arktisk Turistguide og Adventure Guide. Analysen vil indgå som en del af undersøgelsen vedrørende EM 2021/95 og 107 og skal omdeles til Inatsisartut i forbindelse med FM2023.”

Under debatten var der fokus på, at uddannelse på et generelt plan er vigtigt for landet. Ligeledes var der fokus på at turismeområdet er et voksende erhvervsområde, samt at det med de nye lufthavne forventes at turismen vokser i stigende grad. Dette medfører et behov for at flere uddannes indenfor turismeområdet, hvis herboende skal varetage størstedelen af jobbene indenfor turisme erhvervet. Debatten i salen gav anledning til, at følgende spørgsmål blev rejst til forslaget: Vil oprettelsen af en uddannelsesinstitution med fokus på uddannelser indenfor turisme have en negativ effekt på de allerede eksisterende turismeuddannelser? Hvorledes kan man tilpasse turismeuddannelser de særlige forhold der er i Nord- og Østgrønland? Samt om det er den rette brug af ressourcer, at oprette en uddannelse, der allerede eksisterer andre steder i landet?

Orienteringsmøde

Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget haft Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke til orienteringsmøde. (Kopi af Orienteringsmødeindkaldelsen og Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirkes skriftlige besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som **bilag**.)

Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirkes besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget konstaterer, at Naalakkersuisut i deres ændringsforslag foreslår at indarbejde det nærværende forslags analyse i en undersøgelse, som allerede er igangsat. Ifølge ændringsforslaget, vil dette spare landskassen for de økonomiske konsekvenser, som nærværende forslag beregnes at medføre.

Efter orienteringsmødet og besvarelsen af udvalgets skriftlige spørgsmål konkluderer udvalget, at ændringsforslagets foreslåede indarbejdelse af analysen i den allerede igangsatte

undersøgelse vil fremme fremdriften af udviklingen indenfor turismeuddannelsesområdet. Udvalget finder det vigtigt, at der er de nødvendige antal studiepladser, der sikrer at man kan fremme udviklingen af turisme i landet. Derfor ønsker udvalget at få en præsentation af redegørelsen i forlængelse af dens omdeling til Inatsisartut.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslaget realisering således at det ikke forventes, at udgifterne til den foreslåede analyse vil overstige en halv million kroner.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Doris Jakobsen Jensen
Formand

Nivi Olsen
Næstformand

Eqaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Mariia Simonsen

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Svar til spørgsmål vedrørende EM2022/87 til Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

26-04-2023
Sagsnr. 2023 - 3584
Akt nr. 22860458

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Naalakkersuisut takker for spørgsmål vedrørende EM2022/87 sendt fra udvalget den 5. april 2023 og svarer hermed følgende.

1. Hvad er de overordnede konklusioner i undersøgelsen vedrørende EM2021/95 og EM2021/107?

Svar: Indledningsvis kan jeg oplyse, at redegørelsen endnu ikke er færdiggjort, samt at Naalakkersuisut endnu ikke har godkendt den. Redegørelsen påregnes snart sendt til offentlig høring.

Med dette forbehold kan det oplyses, at der i det udkast til redegørelse, der snart sendes til høring, er følgende konklusioner.

Erhvervsuddannelser:

- Center for Innovation i Avannaata Kommunia
- Forberedende uddannelse i Avannaata Kommunia til adventure guide - outdoor guide
- Erhvervsuddannelser og kurser der anbefales iværksat i Avannaata Kommunia
- Institution i Qasigiannguut i Kommune Qeqertalik for uddannelser vedr. kulturarv
- Modulopbyggede erhvervsuddannelser i Kommune Qeqertalik eller Avannaata Kommunia indenfor forskellige fag

Vedr. musikskole:

- Musikskole, enten i
 - Aasiaat
 - Sisimiut
 - Ilulissat

GUX og erhvervsfaglig studentereksamen – EUX:

- Erhvervsfaglig studentereksamen - EUX i Avannaata Kommunia
- Integreret gymnasieforløb og musikalsk grundkursus/MGK i Aasiaat

Videregående uddannelser:

- Forberedende arbejde for at kunne tilbyde decentral og onlinebaseret turismeuddannelse

- Et forskningscenter i Ilulissat vedr. turisme
- En videregående uddannelse i Ilulissat indenfor klimaområdet
- Bacheloruddannelse i musik

Basisuddannelser:

- Forslag til tiltag for at få unge i uddannelse
- Forslag til tiltag for at få ikke uddannede personer i job ind på uddannelserne

I redegørelsen er forslagene uddybet.

2. Hvad konkluderer undersøgelsen vedrørende mulighederne for at etablere en uddannelsesinstitution i Ilulissat med fokus på uddannelser inden for turisme? Her menes en uddannelsesinstitution, der som minimum skal udbyde uddannelserne til Serviceøkonom, Arktisk Turistguide og Adventure Guide.

Svar: Det rådgivende udvalg er nedsat i henhold til § 4 i Inatsisartutlov nr. 10 af 19. maj 2010 om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet.

Det rådgivende udvalg har afgivet flere forslag om uddannelser inden for turismeområdet, der kan etableres. Det skal dog oplyses, at det rådgivende udvalg ikke har fremlagt en anbefaling om at der etableres en uddannelsesinstitution i Ilulissat med fokus på uddannelser inden for turisme, der som minimum skal udbyde uddannelserne til Serviceøkonom, Arktisk Turistguide og Adventure Guide.

Jeg vil gentage de anbefalinger, som det rådgivende udvalg har fremlagt i forhold til uddannelser inden for turismeområdet.

Videregående uddannelser:

- Forberedende arbejde for at kunne tilbyde decentral og onlinebaseret turismeuddannelse
- Et forskningscenter i Ilulissat vedr. turisme

Erhvervsuddannelser:

- Center for Innovation i Avannaata Kommunia
- Forberedende uddannelse i Avannaata Kommunia til adventure guide - outdoor guide
- Erhvervsuddannelser og kurser der anbefales iværksat i Avannaata Kommunia

3. Hvordan er beslutningsforslaget EM2022/87 indarbejdet i den igangsatte undersøgelse vedrørende EM2021/95 og EM2021/107?
 - a. Har det været muligt at inddrage hele beslutningsforslagets omfang i den igangsatte undersøgelse vedrørende EM2021/95 og EM2021/107? Her bedes redegøres for hvilke dele der er inddraget i undersøgelsen og hvilke der ikke er inddraget.

Svar: Det rådgivende udvalg har drøftet både punkt 87 og Naalakkersuisuts ændringsforslag. Naalakkersuisuts ændringsforslag blev indarbejdet i den

igangsatte undersøgelse. Dertil har det rådgivende udvalg i forbindelse med deres møde behandlet ændringsforslaget og har senere afgivet forslag.

- b. I fald der er dele af beslutningsforslaget, som ikke er inddraget i undersøgelsen, bedes der redegøres for baggrunden for, at de ikke er inddraget.

Svar: Henvises til svar til 3.a.

Med venlig hilsen

Peter Olsen

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliamik ilisimatitsinertut ataatsimeeqateqarneq

**1) UKA2022/34 – Nunalerinermik ilinniarfimmik pilersitsinissaq pillugu
nassuiaat UKA2022/34 pillugu akissuteqaammi Naalakkersuisut imatut
allannguutissatut siunnersuuteqarput:**

- a) Tassunga atatillugu misissuineq ingerlareersoq allannguutissatut siunnersuummi taakkartorneqartoq pillugu killiffimmik ataatsimiititaliaq ilisimatitsiffigineqarusuppoq.

Akissut: Ataatsimiititaliap Upernaviarsummi savaatilinnigorniarnepur nunalerinermut ilinniarfittut ineriartortinnissaanut aamma Inuili-p ineriartortinnissaanut misissuisup suliani nalunaarusianngorlugu kingusinnerpaamik august 2023-mi naammassissavaa. Ataatsimiititaliami pineqartumi ilaasortassat suli toqqarneqarsimannngimmata ataatsimiititaliaq suli sulilinnigilaq. Ataatsimiititaliami ukunannga inuttaqarnissaa isumaliutigineqarpoq:

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ataatsimik aallartitaqassaaq
Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik ataatsimik aallartitaqassaaq
Inuilimut – Food College Greenlandimut siulersuisut ataatsimik aallartitaqassapput.

Ataatsimiititaliami siullittaasuuneq aamma allattaaneq Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup isumagissavaa. Ataatsimiititaliamut aallartitassat toqqarneqariarpata 2023-mi aprilip aallartinnerani ataatsimiititaliap siullermik ataatsimiinnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

2022-mili Naalakkersuisoqarfik nammineq misissuisimavoq, isumaliuteqarsimavoq il.il. taamaaliornermigullu ataatsimiititaliap sulinissaanut piareersaateqarsimalluni. Suliakkiissutissallu suliarineqarnera naatsorsuutigisamit sivilunerusimavoq suliarlu kinguarsarsimallugu.

- b) Tamatuma saniatigut misissuinerneq ingerlareersumut ilanngussisoqarnissaanik siunnersuutigineqartumi aalajangiussassatut siunnersuummi ilanngunneqartoq assigalugu qulaajaasoqassanersoq pillugu ataatsimiititaliaq ilisimatitsiffigineqarusuppoq.

28-03-2023
Suliap normua. 2023 - 6840
Akt nr. 22892705

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Akissut: Naalackersuisut misissuineramik aallartitaani siunertaavoq Upernaviarsummi savaatilingorniat ilinniarfiata nunalerineramik ilinniarfittut pilersinneqarsinnaaneramik misissuinissaq aamma Inuilip allangortinneqarsinnaaneranut kiisalu nutaanngorsarneqarsinnaaneranut periarfissanik misissuinissaq.

UKA2022/34-p suliarineqarneranut atatillugu qulaani taaneqartoq ajornartorsiut Naalackersuisut naleqqussarsimavaat, taamaaliornikkut imminut pilersorsinnaanerup annertunerulernissaa erseqqinnerusumik alaatsinaanneqartussanngorlugu. "Nunalerineramik ilinniarfimmik imminut pilersorsinnaaneq nerisassanillu tunisassiorneq ukkataralugu" misissuinissaq tamatumuuna ataatsimiititaliap suliassanut ilaalerpoq. Upernaviarsummi Savaatilingorniat ilinniarfiata inerisarnissaanut aamma Inuilip allangortinneqarsinnaaneramik kiisalu nutaanngorsarneqarsinnaaneramik periarfissat pillugit misissuinissamut suliakkiissut ilisimatitsissutitut ilanngunneqarpoq.

2) EM2022/87 – Ilulissani takornariaqarneq aallaavigalugu ilinniarfiusinnaasumik pilersitsinissaq pillugu misissuineq UKA2022/87 pillugu akissuteqaammi Naalackersuisut imatut allannguutissatut siunnersuuteqarput:

- a) Tassunga atatillugu misissuineq ingerlareersoq allannguutissatut siunnersuummi taakkartorneqartoq pillugu killiffimmik ataatsimiititaliaq ilisimatitsiffiqineqarusuppoq.

Akissut: UKA 2021/95 aamma 107 pillugit misissuineq Inatsisartunut UPA2023-mi agguanneqassaaq. Nalunaarusiap april 2023-p aallartinnerani nutserisunut nassiuuneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

UKA 2022/87-ip siullermeerneqarnerani Naalackersuisut ilisimatitsissutigaat, Naalackersuisut nalileraat siunnersuuteqartup misissuinissat siunnersuutai UKA 2021/95-imi aamma 107-imi misissuineranut ilanngunneqarpata. Siunnersuutip siullermeerneqarnerani taamaattumik Naalackersuisut imatut allannguutissamik siunnersuuteqarput:

"Ilulissani ilinniarfimmik pilersitsinissaq pillugu Naalackersuisut misissuineramik suliaqaqqullugit peqquneqarnissaanik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Ilinniarfiup minnerpaamik ilinniakkat Serviceøkonom, Arktisk Turistguide aamma Adventure Guide neqeroorutigissavai. Misissuineq immikkoortoq UKA 2021/95-imut aamma immikkoortoq 107-imut misissuinermut ingerlareersumut ilaassaaq, kingusinnerpaamillu Inatsisartut 2023-mi upernaakkut ataatsimiilerpata tunniunneqassalluni."

Siunnersuummi misissuinissat siunnersuuteqartup siunnersuutaasa misissuinerimi ilanngunneqarnissaat Naalackersuisut tulluurtuusoraat.

- b) Immikkoortoq 95-imut aamma immikkoortoq 107-imut misissuinerit kingusinnerpaamillu Inatsisartut 2023-mi upernaakkut ataatsimiilerpata tunniunneqarnissaanut killiliussaqqeqarsaatigalugu, misissuinermut ingerlareersumut ilanngunneqarnissaat Naalackersuisunit qanoq

angummanniarfigineqassanersoq pillugu ilisimatitsisoqarnissaa
ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissut: Tak. qulaaniittoq.

- c) Takornariaqarneq pillugu ilinniarfusinnaasut inerisarneqarnissaat pillugit
Naalackersuisut qanoq pilersaaruteqarlutillu takorluugaqarpat?

Akissut: Takornariaqarneq pillugu nalilersueqqinnerit pitinnagit misissuinerup
inernerit innersuussutaalu Naalackersuisut utaqqimaarniarpaat.

- d) Apeqqutit tulluuttutigit allaqqasut UKA2022/87 pillugu oqallinnermi
apeqqutigineqarnikuusut misissuinermi ingerlareersumi
qulaajaavigineqassappat:

i) Takornariaqarneq aallaavigalugu ilinniarfusinnaasumik nutaamik
pilersitsineq takornariaqarnermut ilinniarfinnut pioreersunut qanoq
sunniuteqassava?

Akissut: UKA2021/95-ip aamma 107-ip suliarinerani apeqqut qulaaniittoq
qulaajarneqassanngilaq.

- ii) Qanoq iliornikkut Kalaallit Nunaata avannaani kangianilu pissutsit
immikkut ittut eqqarsaatigalugit takornariaqarnermut ilinniarfiit
naleqqussarneqarsinnaappat?

Akissut: Takornariaqarnermut ilinniarfitaanerit nunatta Avannaani Tunumilu
pissutsinut qanoq tulluussarneqarsinnaanersut UKA2021/95-imut aamma
107-imut tunngatillugu misissuinerit sammeneqassanngimmata aallarniutitut
ilisimatitsissutigineqassaaq. Takornariaqarnermut ilinniarfitaanerit
nunatta Avannaani Tunumilu pissutsinut tulluussarneqarsinnaappat
ilinniarfitaanerit atuuttut iluarsateqqinnerisigut imaluunniit ilinniarfitaanernik
nutaamik pilersitsinikkut. Ilinniarfitaanerit ilikkagassatigut imarisassai aamma
pitsaassutsimikkut qaffasissusissaat pillugu ataatsimiititaliamik
assigisaanilluunniit pilersitsinissaq siunertaralugu suliffeqarnikkut
pisariaqartitat pineqartumullu politikikkut anguniakkat naapertorlugit
siunnersuinissaq tunaartaralugu iliuseqarnissaq ilaatigut pisariaqassaaq.

- iii) Takornariaqarneq aallaavigalugu ilinniarfusinnaasumik nutaamik
pilersitsinermi isumalluutininik atuinermik kiisalu innuttaasut
takornarialerinerimik inuussutissarsiortutut ilinniagaqalernissaannik
inuaqatigiinni pisariaqartinneqartumik ilanngussilluni misissuineq
imaqartinneqassava?

Akissut: Ilinniarfimmik nutaamik pilersitsisoqassappat tassunga
aningsaasartuutissat missillorneqarnerat nalunaarusiamut
ilanngunneqanngillat. UKA2021/95-imut aamma 107-imut tunngatillugu
misissuinerimut ajornartorsiut taanna ilaanngimmat tamatuminnga
pissuteqarpoq. Aamma innuttaasunik takornariaqarnermut ilinniarfitaanernik
ilinniagaqarsimasunik inuaqatigiinni pisariaqartitsineq pillugu kisitsisit

atorlugit nassuiaasiaqanngilaq, tamatumunngalu pissutaaqataavoq ajornartorsiut tamanna UKA2021/95-imi aamma 107-imi pineqanngimmat.

3) Perorsaasunik meeqqerivinnilu sulisunik amigaateqarneq

a) Perorsaasut ilinniarsimasut meeqqerivinnilu sulisut annertuumik amigaataapput. Perorsaasut meeqqerivinnilu sulisut amerlanerusut ilinniagaqalernissaat qanoq Naalakkersuisunit qulakkeerniarneqassanersoq pillugu ilisimatitsisoqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Kiisalu suliniutit suut aallartinneqareersimanersut aammalu ukiumi aggersumi suliniutit suut aallartinneqartussatut pilersaarutaanersoq.

Akissut: Ilinniagaqarniarlutik qinnuteqartut sapinngisamik amerlanerpaat Perorsaasut Ilinniarfiup/SPS-ip ilinniartunngortittarai pingaarnertut taaneqassaaq. Ulluunerani meeqqanik sullissineri ikiortinngorniarlutik 2022-mi qinnuteqartut ikippallaarnerat Perorsaasut Ilinniarfiup misigaa. Ilaatigulli qinnuteqartut ilinniakkamut qinnutigisaminnut aallartinneqarsimasut neqeroorfigineqarsimagaluartut aallartinngitsuuginnartarput.

Perorsaasut ilinniartitaanernut atatillugu ilinniartitaanernik immikkut ussassaaruteqarnernut Perorsaasut Ilinniarfik peqataasarpoq, aamma perorsaasut aamma perorsaasut ilinniakkanut inuusuttorpassuit soqutiginnittut oqaloqatigisarlugit. Ilinniartitaanerit pillugit upernavimmi, ilinniartitaanernik immikkut ussassaaruteqarfiusimannngitsumi, ilisimatitsinissaq neqeroorutigineqarsimasoq Perorsaasut Ilinniarfiup Naalakkersuisoqarfimmut ilisimatitsissutigaa, neqeroorulli Majoriamit itigartinneqarsimalluni. Taassuma saniatigut Perorsaasut Ilinniarfik ukiaanerani Tasiilamiissimavoq ilinniartitaanernut periarfissat oqaloqatigiissutigalugit, januar 2023-milu ilinniartitaanernik immikkut ussassaaruteqarneq aaqqissuussimallugu Majoriaq suleqatigalugu.

Perorsaasut ilinniagaqartut amerlanerulernissaat anguniarlugu suliniutit ingerlanneqartut:

2022-mi ukiakkut ulluunerani meeqqanik sullissineri ikiortinngorniarlutik qinnuteqartut ikippallaarmata Perorsaasut Ilinniarfiup siusinnerusukkut piginnaasaqarfigiligassanut malitseqarfiusumik pikkorissartitsinerit misissoriarlugit piginnaasaqarfigiligassanut pikkorissarsimasut ulluuneranilu meeqqanik sullissineri ikiortinngorniarlutik ilinniarnissaminnut piukkunnaateqartut nalilernerqarsimasut toqqaannarlugit saaffigai. Tamatum kingunerisaanik 2023-p aallartinneqarsimasut ilinniagaqartut Tasiilami aallartinneqarput (semesterimik ataatsimik kingusinaaraluarlutik), taamaalilluni ukiumi ilinniagaqarfiusumi 2022/23-mi ulluunerani meeqqanik sullissineri ikiortinngorniarlutik ilinniagaqartut aallartinneqarput.

Ulluunerani meeqqanik sullissineri ikiortinngorniarneq innuttaasunut ilinniarfimmuut nuullutik ilinniagaqarsinnaanngitsunut neqeroorutaaneruvoq. Taamaattumik Perorsaasut Ilinniarfiup isumaginninnermi ikiortitit ilinniakkamut nunap immikkoortortaanit ilinniarfiutaani neqeroorutigineqarneq ajorpoq. Taamaakkaluartooq 2023-mi Perorsaasut Ilinniarfiup Kommuneqarfik Sermersooq suleqatigalugu piginnaanngorsaalluni pikkorissaanerit Nuummi sulisunut ilinniagaqarsimannngitsunut

aallartissimavai, taakkulu angusanik aaqqissuussinerit atorlugit ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiortinngorniarnermut ilinniarsinnaangussapput. Taamaattumik qinnuteqartut 20-t ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiortinngorniarnermut angusanik aaqqissuussinikkut soraarummeerutissanut qinnuteqartussat tiguneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Qinnuteqartunut Nuummi soraarummeersitsinissamut maannakkut piareersaasoqarpoq junimilu 2023-mi ilinniakkaminnik naammassisaqarnissaat naatsorsuutigineqarluni.

Suliniutit allat 2022-mi allartinneqartut tassaapput sulisunut ilinniagaqarsimangitsunut piginnaasaqarfigiligassanut malitseqarfiusunik pikkorissartitsinerit ukiumik ataatsimik sivissuseqartumut isumaginninnermi ikiortitit ilinniarnermut angusanik aaqqissuussinerit atorlugit RKV-mut akuersissutaasinnaasut piginnaasaqarfigiligassanut malitseqarfiusunik pikkorissartitsinerit PKU suleqatigalugit. Ilinniaqatigiit siulliit 20-nik ilinniartoqartut juni 2023-mi naammassissapput.

Perorsaanermik ilinniakkanut nalinginnaasumik qulakkeerneqarpoq immikkut ilinniaqatigiinnik pilersitsisinnaaneq, tassami Perorsaanermik Ilinniarfimmu 2022-mi taxameteritigut aningaasalersuinissamut tunngavissanut sinaakkutissat atuutilersinneqarnissaat qulakkeerneqarmata. Qitiusumik Ilinniarfiit allat assigalugit Perorsaanermik Ilinniarfik immikkut suliaqarsanut aningaasaliissutissat qulakkeersinnaangorpai aningaasanut inatsisip suliarineqarnerani aningaasaliissutissanut missingersuusiornikkut, taamaattumillu ilinniagaqatigiit pilersissinnaangorlugit qinnuteqartut ilinniartussanngortussat aallaavigalugit. Kiisalu Perorsaanermik Ilinniarfiup Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniakkamik naammassinnereersimasunut immikkut piginnaangorsaanermik pikkorissaanerit pilersissimavai, taamaallutillu perorsaatut sammivilimmik bachelorit ilinniarnermi semesterimut kingullermut ilinniarsinnaangussapput, bachelorinngorniarlunilu soraarummeerutissamik suliaqarsinnaangussallutik perorsaatut bachelorit ilinniagaqartut amerlanerulersinniarlugit. Aamma inuutissarsiutini akademi-mi ilinniagaq immikkoortunut agguarneqarsimasoq neqeroortugineqarpoq, tassaavorlu qaffasinnerusumik ilinniartitaaneq sivikinnerusoq, najugarisanilu piffissaq tamaat aamma piffissap ilaani ingerlanneqartussatut neqeroortugineqartoq, ilinniartullu siulliit 2023-mi naammassissapput.

Perorsaanermik Ilinniarfiup ilisimatitsissutigaa ukiumut ilinniarfiusumut 2023/24-mut perorsaanermik ilinniakkanut qinnuteqartut imatut isikkoqartut:

- SPU, Perorsaatut sammivilimmik bachelorit ilinniarneq: qinnuteqartut 68-it (Perorsaatut sammivilimmik bachelorit ilinniarnermut iserniarlutik pikkorissarsimasut marluupput)
- DPMU, Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq, inuutissarsiutini akademi-mi ilinniagaq: qinnuteqartut 41-t
- SAU Socialassistentit ilinniarneq: qinnuteqartut 60-it (inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit qaffasissuseqartoq GUX-mullu ikaarsaartarfimmi suliniutit assingat atorfinissutaasinnaasumik bachelorinngorniarluni qaffasinnerusunut ilinniartitaanernut oqaatsitigut piginnaasat ukkataralugit)
- SHU, Isumaginninnermi ikiortitit ilinniarneq: qinnuteqartut 219-it (taakkunanit 49-t Maniitsumit qinnuteqarput), inuussutissarsiutinik ilinniartitsineq

- DMU, Ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiortinngorniarneq: Qinnuteqartut 8-pput, inuussutissarsiutinik ilinniartitsineq nunaqarfinnut neqeroorutaasartoq

Naak amerlasuut qinnuteqartaraluartut ilinniartunngortitsinissaq pissutsinik arlalinnik tunngaveqartartoq Perorsaaneramik Ilinniarfik ilisimatitsivoq, soorlu ukuninnga:

- Ilinniaqatigiittussanut qinnuteqartut amerlassusaat (Perorsaanerami Ilinniarfimmi ikinnerpaamik ilinniartut quliugaangata ilinniartitsinissaq ilinniarnermilu avatangiisit eqqarsaatigalugit aallartinneqartarput)
- Ilinniartunut inissianik pissaqarniarneq
- Ilinniakkamik naammassinermi akuerisaasumik (suliffimmi avatangiisitigut aamma akissarsiatigut) soorlu ilinniakkat bacheloritut qaffasissuseqartut allat assigalugit, taakkulu qinnuteqartup ilinniartunngornissamut akuersinissaanut tunngaviusarput.

b) SPS-imi 2022-mi meeqperivimmi sulisutut kiisalu perorsaasutut ilinniarfimmu qinnuteqartut piukkunnaatillit naammattut pissarsiarineqarsimanngitsut ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Ilinniarfiit taakku marluk danskisut aalajangersimasumik qaffasissusilik piumasaqaatigaat. Oqaatsip dansk iluani piginnaasat pillugit ilinnialernissamut piumasaqaatinut suna tunulequtaava?

Akissut: Danskisut piginnaasassanik piumasaqaatit qinnuteqarnissamut aamma ilinniartunngortussatut tiguneqarnissamut akimmisaartitsisanngitsut isumaqarluni Perorsaaneramik Ilinniarfik ilisimatitsivoq, aamma ajornartorsiut paasineqaraangat piginnaasaqarfiklikkanik piginnaasanik naliliinerit tunngavigalugit piumasaqaatinut tunngatillugu immikkut akuersissuteqarnissaq pisarpoq.

Ilinniakkani amerlanerami ilinniartitsinerit kalaallisut ingerlanneqartarput, Perorsaanermulli Ilinniarfik danskisut piginnaasaqarnissamut piumasaqaraangat tamatumunnga tunngaviusarput ilinniakkamut tulluuttunik ilisimatusaatinillu allatanik iluaquteqarsinnaaneq kiisalu ilinniartitsisunik kalaallisut oqaaseqartunik pissaqarniarneq.

Aamma ilinniartunngornissamut danskisut piginnaaneqarnissamut piumasaqaatit ilinniartut ilinniaqqinnissaannut tunngassuteqarput, taakku ilinniarnermi qaffasissutsinut ilinniakkat siuariartornerat tunngaviusarluni, kiisalu nunatsinni nunanilu assigiinngitsuni (nunat avannarliit) ilinniarfinnut isersinnaaneq eqqarsaatigalugu. Perorsaaneramik Ilinniarfimmi qaffasinnerusumik ilinniakkani pitsaassusermut tunngasut tunngaviusarput, Perorsaaneramik Ilinniarfimmi ilinniartut perorsaanikkut danskisut/nunat avannarlermiutut ilisimasanik pissarsinissaat eqqarsaatigalugu.

Kiisalu qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit nunani allani sungiusarluni sulinissamik periarfissiisarput (soorlu Danmarkimi aamma nunani avannarlerni allani), tamannalu Danmarkimi/nunani avannarlerni inuiaqatigiinni perorsaanikkut immikkut ileqqoqartarpoq.

Suliniutit:

Isumaliutigineqarpoq ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiortinngorniarnermi oqaatsitigut piginnaasassat karakterimut F-imut appartinneqassanersut, anguniarneqartummi nuullutik ilinniarnissaat ilimagineqanngimmat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peter Olsen

Orienteringsmøde med Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Vedrørende: EM2022/34 - Redegørelse om etablering af landbrugsuddannelse

28-03-2023
Sagsnr. 2023 - 6840
Akt nr. 22892705

- a) Udvalget ønsker i denne forbindelse at blive orienteret om status på den igangsatte undersøgelse der refereres til i ændringsforslaget.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Svar: Udvalget vedrørende undersøgelse af muligheden for at opgradere fåreholderuddannelsen i Upernaviarsuk til en landbrugsskole og om opgradering af Inuili vil afslutte sit arbejde i form af en rapport senest medio august 2023. Det påtænkte udvalg er endnu ikke udpeget og har ikke påbegyndt sit arbejde. Det påtænkes, at udvalget sammensættes således:

- 1 repræsentant for Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke
- 1 repræsentant for Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø
- 1 repræsentant for Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender
- 1 repræsentant for bestyrelsen for Inuili – Food College Greenland

Formandsposten og sekretariatsfunktioner til udvalget varetages af Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke. Det forventes, at udvalget vil afholde det første møde i starten af april 2023 efter de påtænkte deltagere har udpeget deres repræsentanter til udvalget.

Departementet har siden 2022 udført interne undersøgelser, overvejelser m.m. og har således været i gang med forberedelserne til udvalgets arbejde. Dog har udarbejdelse af kommissoriet taget længere tid end forventet og har forsinket processen.

- b) Yderligere ønsker udvalget at blive orienteret om hvorvidt den foreslåede inklusion i den igangsatte undersøgelse, vil afdække det samme som der bliver lagt op til i beslutningsforslaget.

Svar: Den af Naalakkersuisut igangsatte undersøgelse havde til formål at undersøge muligheden for at opgradere fåreholderuddannelsen i Upernaviarsuk til en egentlig landbrugsskole samt undersøge hvorvidt INUILI kan moderniseres.

Naalakkersuisut har i forbindelse med behandlingen af EM2022/34 tilpasset førnævnte problemstilling, således at der også er mere klart fokus på øget selvforsyning. Afdækningen af "behovet for etablering af en landbrugsuddannelse med fokus på selvforsyning og fødevarerproduktion" indgår nu dermed også i en af udvalgets opgaver. Kommissorium for udvalg vedrørende undersøgelse af

muligheden for at opgradere fåreholderuddannelsen i Upernaviarsuk til en landbrugsskole og om opgradering af Inuili er vedlagt som orientering.

Vedrørende: EM2022/87 - Analyse om etablering af turisme uddannelsesinstitution i Ilulissat

- a) Udvalget ønsker i denne forbindelse at blive orienteret om status på den igangsatte undersøgelse som refereres til i ændringsforslaget, samt hvordan man påtænker at indarbejde beslutningsforslaget i den igangsatte undersøgelse.

Svar: Undersøgelsen vedrørende EM 2021/95 og 107 vil omdeles til Inatsisartut i forbindelse med FM2023. Det forventes, at redegørelsen vil sendes til oversættelse senest i starten af april 2023.

Naalakkersuisut oplyste under 1. behandlingen af EM 2022/87, at det er Naalakkersuisuts vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at inkludere det af forslagsstiller foreslåede analysearbejde i undersøgelsen vedrørende EM 2021/95 og 107. Naalakkersuisut fremsatte derfor på under 1. behandlingen af forslaget følgende ændringsforslag:

"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en analyse af muligheden for at etablere en uddannelsesinstitution i Ilulissat med fokus på uddannelser inden for turisme. Uddannelsesinstitutionen skal som minimum udbyde uddannelserne til Serviceøkonom, Arktisk Turistguide og Adventure Guide. Analysen vil indgå som en del af undersøgelsen vedrørende EM 2021/95 og 107 og skal omdeles til Inatsisartut i forbindelse med FM2023."

Naalakkersuisut har således fundet det hensigtsmæssigt at inkludere det af forslagsstiller foreslåede analysearbejde i undersøgelsen.

- b) Udvalget ønsker at blive orienteret om hvorvidt Naalakkersuisut kan nå at indarbejde analysen i den igangsatte undersøgelse, med henvisning til at fristen for omdelingen af undersøgelsen vedrørende EM 2021/95 og 107 skal ske i forbindelse med FM2023.

Svar: Se ovennævnte.

- c) Hvilke planer og visioner har Naalakkersuisut for at udvikle turismeuddannelserne?

Svar: Naalakkersuisut vil afvente undersøgelsens konklusioner og anbefalinger, før der foretages yderligere vurderinger om uddannelserne inden for turisme.

- d) Vil man i den igangsatte undersøgelse afdække følgende spørgsmål, som blev rejst under debatten om EM2022/87:

- i) Hvilken effekt vil oprettelsen af en ny uddannelsesinstitution med fokus på uddannelser indenfor turisme have på de allerede eksisterende turismeuddannelser?

Svar: Ovennævnte spørgsmål vil ikke afdækkes i forbindelse med behandling af EM2021/95 og 107.

- ii) Hvorledes kan man tilpasse turismeuddannelserne de særlige forhold der er i Nord- og Østgrønland?

Svar: Det kan indledningsvis oplyses, at spørgsmålet om hvorledes man kan tilpasse turismeuddannelserne til de særlige forhold der er i Nord- og Østgrønland behandles ikke i undersøgelsen vedrørende EM2021/95 og 107. Turismeuddannelserne kan tilpasses til de særlige forhold i Nord- og Østgrønland ved at revidere eksisterende uddannelser eller ved at oprette nye uddannelser. Det vil bl.a. kræve, at der nedsættes et udvalg eller tilsvarende med henblik på rådgivning om uddannelsens faglige indhold og kvalitative niveau og uddannelsens overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov og de politiske målsætninger på området.

- iii) Vil undersøgelsen indeholde en analyse der inddrager både ressourceforbruget ved at oprette en ny uddannelsesinstitution indenfor turisme, samt det samfundsmæssige behov for uddannelse af borgere indenfor turisme erhvervet?

Svar: Omtrentlige omkostning til oprettelse af en ny uddannelsesinstitution inden for turisme er ikke medregnet i redegørelsen. Grunden er, at denne problemstilling ikke fremgår i undersøgelsen vedrørende EM2021/95 og 107. Der er heller ingen statistiske beregninger om det samfundsmæssige behov for uddannelse af borgere indenfor turisme erhvervet, også på grund af, at denne problemstilling ikke fremgår af i undersøgelsen vedrørende EM2021/95 og 107.

Vedrørende: Mangel på pædagoger og dagtilbudsmedarbejdere

- a) Der er stor mangel på uddannede pædagoger og dagtilbudsmedarbejdere. Udvalget ønsker at blive orienteret om, hvordan Naalakkersuisut vil sikre at der bliver uddannet flere pædagoger og dagtilbudsmedarbejdere. Samt hvilke tiltag der allerede er igangsat på området og hvilke tiltag der planlægges igangsat indenfor det næste år.

Svar: Overordnet set optager PI/SPS flest mulige af de ansøgere, der søger til uddannelserne. I 2022 oplevede SPS, at der er for få ansøgere til eksempelvis Dagtilbudsmedhjælperuddannelsen. Dog kan der også ske det, at ansøgere takker nej til tilbud om optagelse på uddannelser, de har søgt ind på.

I forhold til rekruttering til de pædagogiske uddannelser deltager SPS på uddannelsesmesser og er i dialog med mange unge med interesse for det pædagogiske område og de pædagogiske uddannelser. SPS oplyser i svar til departementet, at man har tilbudt at informere om deres uddannelser i Upernavik, hvor der ikke var arrangeret uddannelsesmesse, men det blev afslået af Majoriaq. Derudover har SPS fysisk været i Tasiilaq i efteråret for at være i dialog omkring uddannelsesmuligheder og arrangeret uddannelsesmesse i samarbejde med Majoriaq i januar 2023.

Igangværende tiltag for flere faglærte pædagogisk uddannede:

Da der var for få ansøgere til at igangsætte dagtilbudsmedhjælperuddannelsen i efteråret 2022, afsøgte SPS sine tidligere afholdte realkompetenceforløb og henvendte sig direkte til dem, som ved tidligere RKV-forløb dengang blev vurderet parate til at starte på dagtilbudsmedhjælperuddannelsen. Dette har medført, at der nu i starten af 2023 er startet et hold i Tasiilaq (omend et semester forsinket), således at der også for skoleåret 2022/23 blev opstartet er Dagtilbudsmedhjælperhold.

Overordnet set er Dagtilbudsmedhjælperuddannelsen målrettet områder, hvor der ikke er uddannelsesinstitutioner og for de borgere, som ikke umiddelbart kan flytte sig for at få uddannelse. Den udbydes derfor som udgangspunkt ikke i byer/ områder, hvor PI/SPS har regionsskoler med Socialhjælperuddannelsen. Dog har SPS i 2023 igangsat samarbejde med Sermersooq kommune om at afvikle et opkvalificeringskursus-forløb for ufaglærte ansatte i Nuuk, der giver merit ind på dagtilbudsmedhjælperuddannelsen. Det forventes, således at der kan optages 20 ansøgere på dagtilbudsmedhjælperuddannelsens eksamensmodul med meritgivning fra dette kursusforløb. Der er således forberedelser i gang for at få afviklet eksamen i Nuuk for disse ansøgere, som forventes dimitteret i juni 2023.

Af øvrige tiltag er der i 2022 igangsat realkompetencevurdering af ufaglært ansatte med mulighed for optagelse på den særligt tilrettelagt 1-årige Socialhjælperuddannelse med merit for RKV i samarbejde med PKU. Første hold med 20 deltagere afsluttes til juni 2023.

Helt generelt er der for de pædagogiske uddannelser, nu sikret bevilling til oprettelse af ekstra holdaktiviteter, da SPS i 2022 er overgået til en taxameterfinansieret bevillingsramme. Det betyder, at SPS nu kan sikre bevilling til afvikling af ekstra uddannelsesaktiviteter ved hjælp af indberetning af budgetsøknad over finanslovprocessen som de øvrige brancheskoler og derfor kan oprette flere hold svarende til de ansøgere de optager. Endvidere har SPS i samarbejde med Departementet fået udarbejdet et særligt opkvalificeringsforløb for dimittender fra den tidligere decentrale socialpædagoguddannelse, således at de kan optages på det sidste semester på Socialpædagogisk bacheloruddannelse og skrive bacheloropgave som et led i at få uddannet flere bachelorer for det pædagogiske område. Derudover udbydes en modulopbygget erhvervsakademi-/akademi uddannelse, der er en kort videregående pædagogisk uddannelse, som udbydes decentralt både som en heltids- og deltidsuddannelse, hvor det første hold forventes dimitteret i 2023.

SPS oplyser, at ansøgertallet for skoleåret 2023/24 til de pædagogiske uddannelser fordeles sig således:

- SPU, Professionsrettet Bacheloruddannelse til Socialpædagog: 68 ansøgere (2 stk. fra SPU suppleringsforløb.)
- DPMU, Decentral pædagogmedhjælperuddannelse, erhvervsakademi-/akademiuddannelse: 41 ansøgere
- SAU Socialassistentuddannelsen: 60 ansøgere (erhvervsuddannelses-niveau svarende til GUX - brobygning med fokus på sproglige kompetencer til videreuddannelse på professionsbacheloren)
- SHU, Socialhjælperuddannelsen: 219 ansøgere (heraf 49 ansøgere i Maniitsoq), erhvervsuddannelse

- DMU, Dagtilbudshjælperuddannelsen: 8 ansøgere, erhvervsuddannelse som udbydes i bygder

Men til trods for mange ansøgere, oplyser SPS at den endelig optagelse af studerende afhænger af flere elementer, blandt andet:

- Tilstrækkelig antal ansøgere til et hold (SPS starter typisk hold ved minimum 10 studerende af hensyn til didaktiske perspektiver og læringsmiljø)
- At der er ledige kollegiepladser
- Udsigt til at komme ud på den anden side med uddannelsesbevis der anerkendes (arbejds miljø- og lønmæssigt) på lige vilkår med evt. anden uddannelse på bachelorniveau, som spiller ind i forhold til, hvorvidt ansøgerne vælger at takke ja til optagelse.

b) Udvalget er blevet opmærksom på, at man på SPS i 2022 ikke opnåede nok kvalificerede ansøgere på uddannelsen til dagtilbudsmedarbejder samt social-pædagoguddannelsen. Begge uddannelser kræver dansk på et fastsat niveau. Hvad er baggrunden for adgangskravene om kompetencer indenfor sproget dansk?

Svar: PI/SPS oplyser, at de er af den opfattelse, at det ikke er adgangskravet om dansk, som er barrieren for ansøgning til og optag på uddannelserne, og der gives dispensation for adgangskravet ved hjælp af individuelle realkompetencevurderinger i forbindelse med gennemgang af ansøgninger, når denne problemstilling opdages.

Undervisningen på de fleste uddannelser er på grønlandsk, men når SPS stiller krav til kompetencer i dansk, så er årsagen tilgængelighed til fagrelevant og videnskabelig litteratur, samt grønlandssprogede undervisere.

Endvidere er kravet om danskkundskaber for optagelse på uddannelserne også fundet i de studerendes efterfølgende videreuddannelsesmuligheder, som led i progression i forhold til læringsniveau uddannelserne imellem, samt i kobling til andre uddannelser nationalt og internationalt (nordisk). Det vil sige, at det særligt på SPS's videregående uddannelser bundes i et kvalitetssikringsperspektiv, hvor studerende fra SPS får mulighed for at tilgå viden på dansk/nordisk indenfor det pædagogiske område.

Derudover er der på de videregående uddannelser mulighed for at tage praktik i udlandet (herunder Danmark og resten af norden), hvor der er en særlig pædagogisk tradition i det danske/nordiske samfund herfor.

Indsatser:

Det overvejes om det sproglige adgangskrav til DMU skal sættes ned til F, da målgruppen som udgangspunkt ikke formodes at flytte sig fysisk for fortsat uddannelse.

Med venlig hilsen

Peter Olsen